

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی
مرکز ملی آموزش مهارتی و حرفه ای علوم پزشکی

استانداردهای
دوره آموزش مهارتی و حرفه ای

- 1-1 نام دوره :
فارسی : خدمات دندانپزشکی همراه با بیهوشی
انگلیسی : Dental Care under general anesthesia
- 1-2 تعریف دوره : دوره آموزش مهارتی و حرفه ای برای توانمندسازی دندانپزشکان عمومی و متخصص برای انجام اعمال دندانپزشکی همراه با بیهوشی
- 1-3 حداکثر ظرفیت پذیرش دوره : 6

استاندارد دوم: پیش نیاز ها و ویژگی های مهارت آموزان

- 2-1 مدرک تحصیلی : دکتری دندانپزشکی
- 2-2 دوره ها و گواهینامه های معتبر :
- 2-3 سایر شرایط : دارا بودن پروانه مطب دندانپزشکی/ فعالیت در درمانگاه با حداقل 5 سال سابقه کار بالینی برای دندانپزشکان عمومی و 2 سال سابقه کار بالینی برای متخصصین
- 2-4 شیوه پذیرش مهارت آموزان : آزمون ورودی/مصاحبه/معرفی نامه از محل کار
- سایر روش ها :

استاندارد سوم: شرایط اختصاصی اجرای دوره

- 1-3 استانداردهای منابع انسانی تخصصی :

ردیف	نیروی تخصصی	رشته تحصیلی	مقطع	ویژگی های مورد انتظار	تعداد
1	مربی	دندانپزشکی کودکان	متخصص	استادیار با حداقل 3 سال سابقه آموزشی مرتبط و برای بخش عملی بازای هر دو مهارت آموز یک مربی	1
2	مسئول علمی دوره	جراحی دهان و فک صورت، دندانپزشکی کودکان	متخصص	استادیار فلوشیپ دندانپزشکی بیمارستانی و یا دانشیار متخصص با حداقل 6 سال سابقه کار آموزشی و بالینی مرتبط با خدمات دندانپزشکی همراه بیهوشی	1
3	مربی	بیهوشی	متخصص	استادیار با حداقل 3 سال سابقه آموزشی مرتبط و برای بخش عملی به ازای هر دو مهارت آموز یک مربی	1

ردیف	نیروی تخصصی	رشته تحصیلی	مقطع	ویژگی های مورد انتظار	تعداد
4	مربی	بیماریهای دهان فک و صورت	متخصص	استادیار با حداقل 3 سال سابقه آموزشی مرتبط و برای بخش عملی به ازای هر دو مهارت آموز یک مربی	1
5	مربی	جراحی فک و صورت	متخصص	استادیار با حداقل 3 سال سابقه آموزشی مرتبط و برای بخش عملی به ازای هر دو مهارت آموز یک مربی	1
6	مربی	طب اورژانس	متخصص	عضو هیئت علمی با حداقل 3 سال سابقه آموزشی مرتبط و برای بخش عملی به ازای هر دو مهارت آموز یک مربی	1
7	مربی	کارشناسی اتاق عمل	کارشناسی	سال سابقه کار بالینی و دارای گواهی کارگاههای 10 آموزشی مرتبط	1
8	مربی	کارشناس بیهوشی	کارشناسی	سال سابقه کار بالینی مرتبط و دارای گواهی 6 کارگاههای آموزشی مرتبط	1
9	مربی	روانپزشکی	متخصص	هیات علمی و دارای 3 سال سابقه آموزشی مرتبط	1

منابع انسانی تخصصی دوره با رعایت ضوابط و آیین نامه های اداری و استخدامی هیات علمی و غیر هیات علمی و متعهدین خد

2-3 استانداردهای فضای فیزیکی :

ردیف	عنوان مکان	کاربری در ساختار کلی دوره	مشخصات	تعداد
1	کارگاه		مجهد به استانداردهای لازم از جمله آموزش و کمک های اولیه و...CPR	1
2	کلاس		دارای استانداردهای لازم	1
3	بیمارستان		تخت اتاق عمل و استانداردهای مربوطه	1
4	سایر		دارای یک تخت اتاق عمل بازای هر دو نفر مهارت آموز و استانداردهای مربوطه	1

فضای فیزیکی اجرای دوره با رعایت ضوابط و استانداردهای فضاهای بهداشتی درمانی و آموزشی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

3-3 استانداردهای تجهیزات ویژه :

ردیف	نام دستگاه/وسیله	مشخصات	تعداد
1	تخت و تجهیزات بیهوشی، تجهیزات دندانپزشکی، تجهیزات ، یونیت بازی هر دو نفر مهارت ، کمپرسور skill lab	استاندارد	1

دارای مجوز تولید/واردات از اداره کل تجهیزات پزشکی وزارت و سایر سازمانهای مربوط

4-3 استانداردهای ابزارهای ویژه :

ردیف	نام دستگاه/وسیله	مشخصات	تعداد
1	اتوکلاو، لایت کیور، جرمگیری، رادیوگرافی متحرک، اپکس فایندر و دستگاه روتاری، توربین، میکرو موتور، آنگل هندپیس	طبق استاندارد های معاونت درمان وزارت بهداشت	3

دارای مجوز تولید/واردات از اداره کل تجهیزات پزشکی وزارت و سایر سازمانهای مربوط

5-3 استانداردهای مواد مصرفی ویژه :

ردیف	عنوان	مشخصات	تعداد
1	مواد مصرفی اتاق عمل	بر اساس استاندارد	به تعداد بیماران
2	مواد مصرفی کنترل عفونت یک بار مصرف	طبق استاندارد	به تعداد بیماران
3	مواد، قلم ها و لوازم ترمیمی دندانپزشکی	طبق استاندارد	به تعداد بیماران
4	مواد و لوازم مصرفی اندودانتیکس	طبق استاندارد	به تعداد بیماران
5	فورسپس ها و الویتورهای بزرگسالان و کودکان برای کشیدن دندان	بر اساس استاندارد	به تعداد بیماران
6	لوازم و مواد قالبگیری	طبق استاندارد	به تعداد بیماران
7	مواد، قلم ها و لوازم جراحی و بخیه	طبق استاندارد	به تعداد بیماران

1-4 اهداف یادگیری :

4-1-1 **هدف کلی :** توانایی انجام اعمال دندانپزشکی همراه با بیهوشی در گروه های هدف شامل توانخواهان ، کودکان ، بیماران سیستمیک ، بیماران بستری شده در بیمارستان ، و بیماران دارای ترس زیاد (گروه هدف دستورالعمل ارائه خدمات دندانپزشکی همراه با بیهوشی)

4-1-2 اهداف ویژه در سه حیطه:

شناختی: توانایی انجام ارزیابی و انتخاب بیمار برای انجام خدمات دندانپزشکی همراه با بیهوشی را بخوبی کسب نماید .
توانایی انجام مشاوره های لازم و درخواست پاراکلینیک و ارائه طرح درمان مناسب را داشته باشد .
توانایی انجام کار تیمی در اتاق عمل را داشته باشد.
توانایی رعایت اصول ایمنی و کنترل عفونت در اتاق عمل را داشته باشد.
توانایی انجام درمان و خدمات دندانپزشکی همراه با بیهوشی در حیطه مدرک تحصیلی خود را داشته باشد .
آموزش ای لازم به بیمار و همراهان و کنترل های قبل ،حین و بعد از اعمال دندانپزشکی همراه با بیهوشی را بخوبی انجام دهد.

نگرشی: به صورت و یا عدم ضرورت انجام کار دندانپزشکی تحت بیهوشی بر اساس نیاز و شرایط بیمار اعتقاد داشته باشد.
به انتخاب درست بیمار در فرایند خدمات همراه با بیهوشی عمومی اعتقاد داشته باشد.
لزوم انجام کار را به درستی تشخیص دهد.
از انجام کار غیر ضروری پیشگیری کند.
در کل فرایند ارزیابی ، تشخیص و درمان بیمار، سلامت و منافع بیمار را بر منافع خود مقدم بداند.
توانایی ارائه طرح درمان مناسب را داشته باشد.

رفتاری: توانایی انجام ارزیابی و انتخاب بیمار برای انجام خدمات دندانپزشکی همراه با بیهوشی را بخوبی کسب نماید .
توانایی انجام مشاوره های لازم و درخواست پاراکلینیک و ارائه طرح درمان مناسب را داشته باشد .
توانایی انجام کار تیمی در اتاق عمل را داشته باشد.
توانایی رعایت اصول ایمنی و کنترل عفونت در اتاق عمل را داشته باشد.
توانایی انجام درمان و خدمات دندانپزشکی همراه با بیهوشی در حیطه مدرک تحصیلی خود را داشته باشد .
آموزش ای لازم به بیمار و همراهان و کنترل های قبل ،حین و بعد از اعمال دندانپزشکی همراه با بیهوشی را بخوبی انجام دهد.

2-4 جدول بخش های اصلی دوره :

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	آموزش / زمان به ساعت	
							زمان	روش آموزش
1	اتاق عمل	اصول جراحی، آماده سازی بیمار، تجهیزات و وسایل، الکتروسرجری، کلیات پانسمان و بانداژ، عوارض و اورژانس ها در اتاق عمل	جراحی دهان و فک صورت، دندانپزشکی کودکان، کلاس،				180	نظری
2	اتاق عمل	position اصول جراحی، بیمار، آماده سازی بیمار، پرپ و درب، نیازهای اتاق جراحی، تکنیک استریل، پروسه استریل در اتاق عمل، تجهیزات و وسایل، الکتروسرجری، کلیات پانسمان و بانداژ، عوارض و اورژانسها در اتاق عمل	جراحی دهان و فک صورت، دندانپزشکی کودکان، کارگاه،				720	عملی
3	اصول استریلیزاسیون و آسپسی و نحوه شستن دست	آشنایی با اصول استریلیزاسیون ، آشنایی با تجهیزات مورد CSR اتاق نظر ، نحوه شستن ، packing وسایل، نحوه استریلیزاسیون و انواع آن، نحوه نگهداری و استفاده از وسایل استریل ، آسپسی، نحوه ضد عفونی کردن وسایل و تجهیزات غیر قابل استریل، آشنایی با مواد مورد استفاده در آسپسی، انواع تکنیک های شستن دست	جراحی دهان و فک صورت، دندانپزشکی کودکان، بیهوشی، بیماریها ی دهان فک و صورت،				360	عملی
4	اصول ایمنی و کنترل عفونت	اصول آسپسی، آشنایی با اصول استریلیزاسیون، آشنایی با اصول مراقبت بیمار، آشنایی با بیماری های عفونی، واگیردار، نحوه ایمنی پرسنل و بیمار، واکسیناسیون، کنترل عفونت تجهیزات، کنترل عفونت فضا	دندانپزشکی کودکان، جراحی دهان فک و صورت، دندانپزشکی کودکان، بیهوشی، بیماریها ی دهان فک و صورت،				180	نظری

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	آموزش / زمان به ساعت	
							مواد مصرفی	روش آموزش / زمان
5	پیشرفته CPR	تاریخچه و تدوین دستورالعمل و تغییرات در پروتکل AHA احیاء 2010 ، و نمایش فیلم و کار BLS و کار ACLS عملی، پروتکل عملی الگوریتم ها و استفاده شوک بر روی مانکن DC از احیاء قلبی ریوی ACLS پیشرفته، روش های مدیریت راه های هوایی، جنبه های قانونی و اخلاقی در احیاء و مراقبت های پس از احیاء، شناسایی بیمار در معرض خطر، بازنمودن مجاری راه هوایی(تهویه مکانیکی)، دستیابی به عروق در اورژانس، برخورد با آریتمی های قلبی در حین احیاء، عوارض احیاء و مراقبت های پس از احیاء	طب اورژانس،	کارگاه.	تجهیزات بیهوشی، تجهیزات دندان پزشکی، تجهیزات skill lab، یونیت، کمپرسور،		عملی	300
6	بیماریهای سیستمیک	قلبی - عروقی، تنفسی - ریوی، غدد، دیابت، کلیوی، خونی و خونریزی دهنده، عصبی - عضلانی، فشار خون، گوارشی و کبدی، ایمنونولوژی، عفونی، بیماری های روانی و سوء مصرف مواد		کلاس،	جراحی دهان و فک دندانپزشکی کودکان، بیمه ریه های دهان فک و صورت،		نظری	540
7	آزمایش های روتین و تفسیر آن	تست های اختصاصی، تست های غیر اختصاصی، آنالیز بیوشیمیایی و کشت خون، سایر تست های تشخیصی		کلاس،	جراحی دهان و فک دندانپزشکی کودکان، بیمه ریه های دهان فک و صورت، طب اورژانس،		نظری	120
8	اورژانس های پزشکی در دندانپزشکی	سنگوپ، آلرژی، آنژین صدری، افت فشار وضعیتی، تشنج، حمله آسمی، هایپرونتیلیسیون، واکنش اپی نفرین، هایپوگلیسمی، مسمویت (اوردوز) دارویی، انفارکتوس و ایست قلبی، دیسترس تنفسی، الگوریتم اورژانس، حوادث دارویی		کلاس،	جراحی دهان و فک دندانپزشکی کودکان، بیمه ریه های دهان فک و صورت، طب اورژانس،		نظری	360

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	آموزش / زمان به ساعت	
							مصرفی مواد	روش آموزش / زمان
9	اورژانس های حین خدمات دندانپزشکی	درد و کنترل آن، انواع عفونت های دهان، ضایعات بافت نرم، تروما، خونریزی، واکنش های دارویی، تصویربرداری، آسیب های مفصل و اکلوزن، ارائه مورد	جراحی دهان و فک صورت، دندانپزشکی کودکان، بیما ریهای دهان فک و صورت،	کلاس،			نظری	240
10	انجام مشاوره، نیاز و نحوه آن	آشنائی با شرایط بیمار، تاریخچه سیستمیک بیمار، تشخیص مشکلات سیستمیک، نحوه نوشتن مشاوره برای بیماران سیستمیک، نحوه ارزیابی و بیماران مشاوره order شده، پیگیری مشاوره های انجام شده، بحث گروهی و ارائه کیس، آموزش بر اساس حل مسئله	جراحی دهان و فک صورت، دندانپزشکی کودکان، بیهوشی، بیما ریهای دهان فک و صورت،	سایر درمانگاه مجهز به اتاق عمل، دانشکده های دندانپزشکی دارای اتاق عمل، مرکز جراحی محدود،			عملی	180
11	آشنایی با تجهیزات و اصول بیهوشی	اتاق عمل، ساختار اتاق عمل، قسمت های مختلف اتاق عمل، تجهیزات اتاق عمل، پرسنل اتاق عمل، تقسیم بندی وظایف، حضور در اتاق عمل، حضور در CSR، ریکاوری، حضور در حضور در اتاق عمل دندانپزشکی	بیهوشی،	سایر درمانگاه مجهز به اتاق عمل، دانشکده های دندانپزشکی دارای اتاق عمل، مرکز جراحی محدود،	تجهیزات بیهوشی، تجهیزات دندان پزشکی، تجهیزات اتاق عمل، skill lab، یونیت، کمپرسور		عملی	720
12	ملاحظات پزشکی و دندانپزشکی در توانخواهان	آشنایی با انواع معلولیت، اصول روانشناختی رفتار با بیماران توانخواه، ارائه مورد	جراحی دهان و فک صورت، دندانپزشکی کودکان، بیما ریهای دهان فک و صورت، روانپزشکی،	کلاس،			نظری	360

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به ساعت	
								زمان	روش آموزش
13	دستیار مربی	حضور به عنوان کمک در طی درمان دندانپزشکی در طی بیهوشی	جراحی دهان و فک دندانپزشکی کودکان،	سایر درمانگاه مجهز به اتاق عمل، دانشکده های دندانپزشکی دارای اتاق عمل، مرکز جراحی محدود،	تجهیزات بیهوشی، تجهیزات دندان پزشکی، تجهیزات skill lab، یونیت، کمپرسور			2400	عملی
14	انجام اعمال دندانپزشکی تحت بیهوشی	انجام درمانهای دندانپزشکی در بیهوشی بطور مستقل با نظارت اساتید	جراحی دهان و فک دندانپزشکی کودکان، بیما ریهای دهان فک و صورت،	سایر درمانگاه مجهز به اتاق عمل، دانشکده های دندانپزشکی دارای اتاق عمل، مرکز جراحی محدود،	تجهیزات بیهوشی، تجهیزات دندان پزشکی، تجهیزات skill lab، یونیت، کمپرسور			9600	عملی
15	CPR کمک های اولیه و اولیه	اصول ترمیم و مدیریت زخم، انواع زخم، معاینات چشم، تخریقات عضلانی- و ریدی- زیر جلدی، خونگیری وریدی و شریانی، رگ گیری، تکنیک داروهای غیر تزریقی، انواع روش های اکسیژن درمانی، تکنیک های پانسمان، تکنیک مراقبت های قبل و بعد از عمل، اصول بخیه زدن، و تفسیر ECG آشنایی با آن، آشنایی با الکترو شوک، آشنایی با دستگاه ونتیلاتور، آشنایی با انتوباسیون، بانداژ، احیاء قلبی ریوی پایه، جابجایی بیماران	طب اورژانس،	کارگاه،	تجهیزات بیهوشی، تجهیزات دندان پزشکی، تجهیزات skill lab، یونیت، کمپرسور			720	عملی

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	آموزش / زمان به ساعت	
							مواد مصرفی	روش آموزش / زمان
16	انجام مشاوره، نیاز و نحوه آن	آشنایی با شرایط بیمار، تاریخچه سیستمیک بیمار، تشخیص مشکلات سیستمیک، نحوه نوشتن مشاوره برای بیماران سیستمیک، نحوه ارزیابی و بیماران مشاوره order شده، پیگیری مشاوره های انجام شده، ارائه کیس	جراحی دهان و فک صورت، دندانپزشکی کودکان، بیهوشی، بیماریهای دهان فک و صورت، طب اورژانس،	کلاس،			نظری	120
17	اخلاق و قوانین حرفه ای	رفتار حرفه ای - رفتار پ روفشنالیسم- رضایت آ گاهانه- رازداری و حقیقت گویی - مسئولیت، خطا و قصور پزشکی	دندانپزشکی کودکان،	کلاس،			نظری	120
				جمع		عملی	نظری	
						15000	2220	

3-4 روش ارزیابی پایان دوره مهارت آموزان : Observation|Logbook|OSCE|آزمون کتبی|آزمون شفاهی|

اورژانسهای مالمند
سال ۱۳۹۸

4-4 منابع آموزشی :

5-4 فهرست مهارت های تکنیکی (پروسیجرال) و غیر تکنیکی مهارت آموزان:

عنوان مهارت	دفعات مشاهده	دفعات کمک در انجام	دفعات انجام مستقل	کل دفعات
دندانپزشکی تحت بیهوشی عمومی	3	7	30	40
مشاوره دندانپزشکی	10	0	20	30
مشاوره پزشکی	10	0	20	30
درخواست مشاوره دندانپزشکی از متخصص دندانپزشکی کودکان برای کودکان زیر 12 سال	0	1	5	6
شستن دست	20	0	20	40
تشخیص و طرح درمان	15	0	30	45
حداقل انجام درمان دندانپزشکی تحت بیهوشی در توان خواهان (نفر)	0	1	5	6
حداقل انجام درمان دندانپزشکی تحت بیهوشی در سایر بیماران (نفر)	0	1	5	6
حداقل انجام درمان دندانپزشکی تحت بیهوشی در کودکان با تایید متخصص کودکان (نفر)	0	1	5	6

عنوان مهارت	دفعات مشاهده	دفعات کمک در انجام	دفعات انجام مستقل	کل دفعات
حداقل انجام درمانهای دندانپزشکی تحت بیهوشی در بیماران سیستمیک (نفر)	0	1	5	6

استاندارد پنجم : طول مدت دوره

1-5 مدت برگزاری دوره :

ساعت : 287

روز : از 40 تا : 100

ماه : از 2 تا : 5

استاندارد ششم: شهریه دوره

1-6 شهریه دوره : 200000000 ریال

2-6 معادل ریالی 3000 یورو برای مهارت آموزان خارجی

استاندارد هفتم :

1-7 گواهینامه پایان دوره :

- 1- های درست و مناسب برای بیهوشی case انتخاب
- 2- ارزیابی سیستمیک بیمار و درخواست پاراکلینیک و مشاوره های لازم
- 3- ارزیابی رفتاری کودکان و انتخاب بیمار مناسب بیهوشی با مشاوره متخصص کودکان
- 4- رعایت اصول کنترل عفونت و ایمنی در اتاق عمل
- 5- انجام خدمات دندانپزشکی همراه با بیهوشی در حیطه مدرک تحصیلی
- 6- مدیریت بیمار پس از اعمال دندانپزشکی و ترخیص بیمار
- 7- ارائه آموزش ها لازم پس از درمان به بیمار و خانواده و تنظیم وقتهای کنترل و پیگیری بیمار

2-7 اعتبار گواهینامه 5 سال